

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 16P/166/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7922204479
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Miklošová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2023:7922204479.16

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov samosudkyňou JUDr. Zuzanou Miklošovou, v právnej veci maloletého A. B. A., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, A. D., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov, dieťa rodičov: E. F. nar. XX.X.XXXX, občan Rumunska, bytom G. H. XX, A., B., zastúpenej JUDr. Andrej Molnár, advokát so sídlom Majlátha 2518/14, Kráľovský Chlmec a I. A., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, A. D., zastúpeného Mgr. Štefan Jakab, advokát so sídlom Hviezdoslavova 7, Košice, v konaní o zmenu výkonu rodičovských práv a povinností, takto

r o z h o d o l :

I. Zveruje maloletého A. B. A., nar. XX.X.XXXX, do osobnej starostlivosti matky.

II. Každý z rodičov bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého A. B. sumou 160 Eur mesačne, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred, k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

IV. Návrh v časti určenia výživného od podania návrhu do právoplatnosti rozsudku zamietá.

V. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým A. B.

- každý druhý páry víkend v kalendárnom roku od piatka od 18.00 hod. do nedele do 19:00 hod.

- každý nepárny kalendárny rok od 16.6. od 16:00 hod. do 31.7. do 19:00 hod.

- každý páry kalendárny rok od 1.8. od 9:00 hod. do 31.8. do 19:00 hod.

- počas zimných prázdnin každý páry kalendárny rok od 22.12. od 9:00 hod. do 30.12. do 19:00 hod. a každý nepárny rok od 30.12. od 9:00 hod. do 5.1. nasledujúceho roka do 17:00 hod.

Otec je povinný si dieťa prevziať a po ukončení styku dieťa odovzdať matke, v určených časoch, v mieste bydliska matky G. H. XX, A., B..

Matka je povinná dieťa na styk riadne pripraviť, otcovi odovzdať a po ukončení styku dieťa prevziať, v určených časoch, v mieste svojho bydliska G. H. XX, A., B.

J.. Mení rozsudok Okresného súdu Trebišov č.k. 11P/21/2018-31 zo dňa 21.3.2018 vo výroku II.

VII. Návrh matky na udelenie súhlasu na podanie žiadosti o povolenie na vystaňovanie dieťaťa do cudziny zamietá.

VIII. Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom doručeným súdu dňa 3.11.2022 domáhala zmeny výkonu úpravy rodičovských práv a povinností. Navrhla zveriť maloletého A. B. A. do svojej osobnej starostlivosti. Otca zaviazala k platbám výživného vo výške 160 Eur mesačne, vždy do 15. dňa, počnúc dňom podania návrhu. Styk otca s maloletým navrhla upraviť tak, že otec bude oprávnený sa stretávať s maloletým od 1.7. od 9:00hod do 15.7. do 19:00hod a od 1.8. od 9:00hod do 15.8. do 19:00hod. Každý páry rok od 23.12. od 09:00hod do 2.1. ďalšieho roka do 17:00hod, pričom maloletého preberá a odovzdá otec na adrese trvalého pobytu matky G. H. XX, A., B.. Vo svojom návrhu uviedla, že po právoplatnom ukončení rozvodového konania na Okresnom súde Trebišov došlo k zmene pomerov na jej strane, pretože odchádzala za prácou do Rakúska, preto dňa 29.7.2019 s otcom maloletého uzavrela rodičovskú dohodu, na dobu určitú od 1.10.2019 do 30.9.2022, v zmysle ktorej bol maloletý syn bol v osobnej starostlivosti otca. Matka sa zaviazala platiť výživné 160 Eur. Rodičia sa zároveň dohodli na úprave styku. Do konca júna 2021 matka pracovala v Rakúsku a od septembra 2021 býva v Maďarsku. Dňa 18.12.2021 uzavrela manželstvo s K. F., nar. XX.X.XXXX a žijú spolu v jeho rodinnom dome. Matka pracuje ako robotníčka v spoločnosti MBSCTK Kft. v obci Karancsalja, Maďarsko a má čistý mesačný príjem cca 25000 HUF (600Eur). V priebehu obdobia, keď maloletý bol u otca, matka udržiavala s ním pravidelný kontakt a malý sa jej zveril, že mu nie je dobre u otca, je stále sám, otec sa mu nevenuje, maloletý sedí v izbe a otec sa hrá na počítači. Stravu maloletý má vtedy, keď si ju objedná a cíti sa byť osamelý, nepochopený a tento stav mu nevyhovuje a vyjadril vôľu zmeniť túto situáciu a žiadal matku, aby podnikla kroky v tom smere, aby bol maloletý zverený do jej starostlivosti. Musela vytvoriť podmienky na to, aby vedela maloletému zabezpečiť bývanie a všetko čo potrebuje. Je ustálená, vydala sa, upravili si s manželom rodinný dom, ktorý je vhodný na bývanie aj pre maloletého, o čom sa presvedčil aj sám maloletý, lebo počas zimných prázdnin v decembri 2021 a v januári 2022 bol u nich dva týždne a počas posledných letných prázdnin bol u matky dva mesiace. Cítil sa tam dobre, vychádzal dobre aj s matkiným manželom, ktorý súhlasil s tým, aby maloletý býval s nimi. Maloletý syn A. B. je žiakom 7. ročníka gymnázia, s vyučovacím jazykom maďarským v Kráľovskom Chlmci. Maloletý sa sťažoval, že otec sa mu nevenuje, neučí sa s ním, veľa krát sa stane, že telefonicky konzultujú spolu s manželom domáce úlohy v škole a maloletý sa teší, keď sa má s kým poradiť, lebo u otca nenájde pochopenie. Syn matke dlhodobo vytýkal, že nepodnikla nič v záujme toho, aby sa mohol k nej prisťahovať. Dohodu, ktorú rodičia uzatvorili bola na dobu určitú do 30.9.2022. Otec maloletého naliehal na matku, aby túto dohodu predĺžili až dovtedy, kým maloletý nebude mať 18 rokov, avšak matka to odmietla. Matka má ustálenú rodinu, má zabezpečené podmienky k výchove dieťaťa, má stály príjem zo zamestnania, podarilo sa jej odstrániť všetky okolnosti, ktoré by jej bránili v tom, aby mohla požiadať o zverenie syna do svojej starostlivosti. Otec maloletého nie je schopný zabezpečiť maloletému klud a také podmienky, aby sa maloletý cítil dobre a maloletému chýba pochopenie, starostlivosť a každodenná pomoc, ktorú by matka mohla maloletému zabezpečiť. Maloletý je pevne rozhodnutý zmeniť túto situáciu a jeho rozhodnutie nebolo matkou ovplyvnené, je to názor maloletého. Dieťa matke rozprávalo o tom, že soboty a nedele trávi u starej matky, lebo je tam klud a v tomto čase sa otec stretáva so svojou priateľkou. Aj táto skutočnosť svedčí o tom, že vzťah otca s maloletým je narušený a je potrebná zmena. Čo sa týka úpravy styku matka býva 320km od Kráľovského Chlmca, preto navrhuje, aby maloletý mohol byť u otca dva týždne v mesiaci júl a dva týždne v mesiaci august, ak o to bude mať otec záujem a každý páry rok od 23. decembra do 2. januára ďalšieho roka. V prípade, že otec prejaví záujem aj mimo tohto času, aj v inom termíne, umožní mu stretnutie so synom v mieste svojho bydliska podľa vzájomnej dohody.

2. Matka prostredníctvom právneho zástupcu podaním doručeným súdu dňa 20.6.2023 rozšírila svoj návrh o udelenie súhlasu namiesto otca na podanie žiadosti o vycestovanie maloletého do Maďarska, nakoľko pôvodným návrhom sa navrhovateľka domáha toho, aby súd maloletého zveril do jej osobnej starostlivosti a zaviazal otca k platbám výživného a upravil styk otca s maloletým. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľka má trvale bydlisko na území Maďarska, v prípade, ak by súd maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky, tak maloletý by mal bydlisko v Maďarsku na adrese matky, kde býva a pretože nie je jednoznačne právne stanovisko, vo veci navrhovateľka rozširuje svoj návrh v tomto smere. Doteraz vykonané dokazovanie je v súlade aj s rozšírením návrhom a nakoľko navrhovateľka sa domáha toho, aby maloletý syn bol zverený do jej osobnej starostlivosti a ona keď býva v Maďarsku, tak s tým je spojené, že maloletý by mal vycestovať s ňou do Maďarska, kde navrhovateľka má trvalé bydlisko.

3. Súd vykonal dokazovanie a zistil tento skutkový stav:

4. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov č.k. 11P/21/2018-31 zo dňa 21.3.2018 súd manželstvo rodičov rozviedol. Na čas po rozvode zveril maloletého A. B. A., nar. XX.X.XXXX do striedavej starostlivosti rodičov v dvojtýždňových intervaloch, so začiatkom v stredu dňa 28.3.2018 u otca, miestom odovzdávania dieťaťa bolo bydlisko matky v A. D., I. XX. Obaja rodičia sú v zmysle rozsudku oprávnení a povinní mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, výživné súd neurčil. V čase posledného

rozhodnutia otec býval v trojizbovom rodinnom dome, ktorý bol v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov na ulici C. XX, J. A. D.. Matka bývala v prenajatom jednoizbovom byte v A. D. na ulici I. XX. Matka bola živnostníčka, pracovala ako opatrovatelka v Rakúsku, s priemerným mesačným príjmom 800 Eur.

5. Z dohody, ktorú uzatvorili rodičia dňa 29.7.2019 v Kráľovskom Chlmcí súd zistil, že rodičia sa dohodli, že na dobu určitú od 1.10.2019 do 30.9.2022 bude maloletý A. B. v osobnej starostlivosti otca, ktorý mu bude zabezpečovať osobnú starostlivosť. Rodičia sa ďalej dohodli, že počas uvedeného obdobia bude matka oprávnená stretávať sa s maloletým bez obmedzenia v čase, keď sa bude zdržiavať na území Slovenskej republiky minimálne v rozsahu dvoch týždňov v mesiaci december 2019, 2020, 2021 a v rozsahu celých jarných prázdnin v roku 2020, 2021, 2022 a v období od 1. júla do 31. júla v roku 2020, od 1. júla do 31. júla v roku 2021 a od 1. júla do 31. júla v roku 2022 tak, že matka si prevezme maloletého v mieste bydliska otca a po uplynutí dohodnutého termínu maloletého vráti otcovi v mieste jeho bydliska, najneskôr v posledný deň lehoty do 22:30 hod. Otec udelil súhlas s tým, aby maloletý vycestoval s matkou v dohodnutom termíne a zdržiaval sa na území Rakúska, Maďarska a Rumunska. Rodičia sa zároveň dohodli, že v období od 1.10.2019 do 30.9.2022 matka bude platiť výživné na maloletého mesačne vo výške 160 Eur k rukám otca, najneskôr v posledný deň kalendárneho mesiaca za aktuálny mesiac. Rodičia nepredložili túto dohodu na schválenie súdu.

6. Z výpovede matky zo dňa 20.1.2023 súd zistil, že syn už dávno chcel ísť bývať k matke, ale matka na to nemala vytvorené podmienky. So súčasným manželom sa presťahovali do Maďarska, do rodinného domu, našla si zamestnanie, aby pre dieťa mohla zabezpečiť podmienky k tomu, aby malo všetko. So synom sa stretáva, ak je možnosť. Počas letných prázdnin otec súhlasil, aby dieťa bolo u nej počas celých letných prázdnin. Každý deň je so synom v kontakte cez messenger alebo telefón. Časť prázdnin v roku 2021 a 2022 bol u matky. Stávalo sa, že za synom išla aj do obce Boľ, kde býva stará matka zo strany otca, syna si zobrala a potom ho na uvedenú adresu späť vrátila. Ako často to bolo, to presne uviesť nevedela, ale v priemere raz za dva mesiace. Návrh na zmenu výkonu rodičovských práv a povinností podala na žiadosť maloletého syna. Syn sa domáhal tejto zmeny už v čase keď matka žila v Rakúsku. Otec a jeho matka absolútne nepozierajú na vôľu maloletého. Syn povedal matke, že by sa chcel čím skôr dostať k nej, lebo sa u nej cíti lepšie, ako doma. Matka sa so synom učí v podstate na dennej báze, ale vždy len vtedy, keď pracuje doobeda. Viac krát počas učenia sa rozprávali o tom, že dieťa sedí samo v izbe, otec hrá playstation, alebo pozerá film, syn je osamotený a smutný, toto jej povedal. Otec zvykol byť aj agresívny, kričal na dieťa, vtedy jej syn zavolať a pýtal sa, čo má robiť, stalo sa to 6 alebo 7x. Syn sa sťažoval hlavne na to, že otec sa mu nevenuje, nejde sa s ním napr. bicyklovať a pod. Syn je samostatný pokiaľ ide o predmety fyziku, dejepis, matematiku, matka sa s ním učí básničky, angličtinu, prírodopis a zemepis, poprípade biológiu. Matka žila v Rakúsku od augusta 2018 do októbra až novembra 2021, už v tom čase sa syn domáhal, že chce žiť s matkou a to bol dôvod, prečo sa presťahovala do Maďarska. So školským zaradením komunikuje otec, matka má prístup k edupage a tak sa vie dostať k výsledkom syna. Otcovi dieťaťa vyčíta hlavne to, že je netrpezlivý a netráva kvalitne čas s dieťaťom. Ak by mala uviesť nejakú kladnú vec bolo by to rybárčenie, čo má otec so synom spoločné.

7. Z výpovede matky zo dňa 12.5.2023 súd zistil, že medzi ich výdavky patrí strava 40.000 forintov týždenne, hygienické potreby 30.000 forintov mesačne, na nejakú zábavu a voľno časové aktivity nemá čas. Na lieky nemajú žiadne výdavky, na telefón 10.900 forintov. Manžel je nezamestnaný, občasne opravuje autá. Svoje výdavky hradí aj z úspor, ktoré má, nakoľko pracoval v zahraničí. Jej úspory sú okolo 10.000 Eur, nevie to preukázať, nemá peniaze na účte.

8. Z podania matky zo dňa 22.11.2022, aj z listinných dôkazov predložených matkou súd zistil matkine výdavky: úhrada za mobilný telefón v mesiaci november 2022 vo výške 8890 HUF (22,22 Eur), úhrada za internet a káblovú televíziu v mesiaci november 2022 vo výške 9723 HUF (24,30 Eur), úhrada za internet a káblovú televíziu za mesiac október vo výške 9990 HUF (24,97 Eur), úhrada za elektrinu v rodinnom dome bydliska navrhovateľky za november 2022 vo výške 16608 HUF (41,82 Eur), s doplatkom vo výške 2934 HUF (7,33 Eur), úhrada za plyn za október 2022 vo výške 5272 HUF (13,18 Eur), úhrada za plyn v rodinnom dome za november 2022 vo výške 6022 HUF (15,05 Eur), úhrada za tuhý komunálny odpad vo výške 2781 HUF (6,95 Eur) a úhrada za spotrebu vody vo výške 6492 HUF (16,23 Eur). Ceny sú uvedené s výmenným kurzom 1 Euro = 400 HUF.

9. Z listu vlastníctva predloženého matkou (č.l. 77, č.l. 147) súd zistil, že manžel matky F. K. je vlastníkom obytného domu, dvora a hospodárskej budovy na ulici G. H. XX, A. XXXX, B..

10. Z výpovede matky zo dňa 14.4.2023 súd zistil, že pracuje ako operátorka výroky, príjem je jej poukazovaný na osobný účet. V aktuálnom pracovnom pomere je od 2/2022.

11. Z podania matky a predložených listinných dôkazov zo dňa 17.3.2023 (č.l. 164) súd zistil, že matka je zamestnankyňou spoločnosti MBS CTK Kft., 3181 Karancsalja, Vízmu út 5, Maďarsko. Z potvrdenia

o mzde súd zistil, že v roku 2022 mala čistý príjem vo februári 180.662 HUF, v marci 221.576 HUF, v apríli 217.777 HUF, v máji 244.606 HUF, v júni 221.901 HUF, v júli 237.623 HUF, v auguste 238.113 HUF, v septembri 254.300 HUF, v októbri 237.051 HUF, v novembri 238.440 HUF, v decembri 231.329 HUF. Čistý mzda za rok 2022 činila 2.523.378 HUF (mesačný priemer 229.398 HUF). v januári 2023 mala čistý príjem 258.799 HUF, vo februári 278.337 HUF. Z ďalšieho podania matky a potvrdenia zamestnávateľa súd zistil, že matka mala v r.2023 čistý príjem v januári 258.799 HUF, vo februári 278.337 HUF, v marci 279.713 HUF, v apríli 275.035 HUF, v máji 262.101 HUF, v júni 213.609 HUF a v júli 263.478 HUF. Celkove čistý zárobok za 7 mesiacov je 1.831.072 HUF. Priemerný čistý mesačný zárobok za jeden kalendárny mesiac je 261.582 HUF.

12. Súd prostredníctvom dožiadaného súdu v Maďarsku prešetril pomery na strane matky. Zo správy Úradu spoločnej samosprávy v Karancsalja (č.l. 218) zo dňa 4.4.2023 súd zistil, že matka dieťaťa býva v intraviláne obce v rodinnom dome so záhradou, ako člen rodiny. Jedná sa o rodinný dom s rozlohou 140m², spôsob kúrenia uhlie a plyn z verejného plynovodu. Dom má inžinierske siete, ako verejný vodovod, kanalizácia, plyn, elektrina. Pokiaľ ide o stupeň komfortu, kvalitu bytu, ide o komfortné bývanie so všetkým príslušenstvom. Dom je dobre udržiavaný. Výbava bytu: telefón-mobil, automatická práčka, mraznička, chladnička, mikrovlna rúra, DVD prehrávač, počítač 4ks. Dom pozostáva z kuchyne, obývacej izby, z ďalších štyroch izieb, predsiene, dvoch kúpeľní, dvoch wc, komory a kotolne. Čistota v byte bola bezchybná, nábytok moderný. Dieťa má samostatnú izbu. V izbe dieťaťa je sektorový nábytok, posteľ, písací stôl + stolička na kolieskach, komoda, TV, a lopty. Z podania súd ďalej zistil, že mesačný príjem matky je priemerný, je vo výške 278 337 HUF. Manžel matky F. K. je nezamestnaný, jeho príjem je vo výške 22 800 HUF. Pokiaľ ide o majetok matky a jej manžela vlastní Volkswagen Passat a L. I.. Manžel matky je poberateľom sociálnych dávok, je práceschopný. Matka uviedla svoje mesačné výdaje: elektrická energia 10 000 HUF, voda 6 000 HUF, plyn 20 000 HUF, výdavky na poistné 5 000 HUF, telefón, internet, televízia spolu 10 950 HUF. Matka ďalej uviedla do zápisu, že je podielovou spoluvlastníčkou, veľkosť podielu 1 nehnuteľnosti – rodinného domu v Rumunsku F.,M. D. XX/X, F. B. (F.).

13. Z výpovede otca zo dňa 3.3.2023 súd zistil, že nesúhlasí s vyjadreniami matky, že sa synovi nevenuje, že mu dáva plesnivý syr. Pozoruje zmenu v správaní maloletého po tom, čo bol podaný návrh na zmenu vo výchove. Nerešpektuje ho tak, ako predtým. Pred piatimi rokmi ho matka požiadala, aby starostlivosť zabezpečoval on a on s tým súhlasil. S návrhom matky nesúhlasí, nakoľko nevidí na to dôvod, síce nie je najlepší otec, ale všetko u nich funguje, vidno to aj na známkach maloletého. Syn sa ponosoval, že by s mamou chcel tráviť viac času. Stalo sa, že boli dohodnutí na určitých termínoch, matka to nedodrжала, povedala, že nemôže prísť a pokiaľ ide o vyjadrenie ohľadne Vianoc, tie nikdy netrávili v Maďarsku, ale naopak u otcovej mamy, kde boli aj pohostení. S výnimkou posledných Vianoc, keď si mama syna zobrala do Maďarska. Otec sa so synom o tejto otázke bavil, povedal mu, že to nie je také jednoduché ani so zmenou školy, ak dôjde k zmene školy to neznamená, že pôjde do toho istého ročníka. Informoval sa cez jedného svojho známeho, ktorý je v maďarskej strane a má kontakty v Maďarsku a ten mu oznámil, že v prípade zmeny je na škole, do ktorého ročníka dieťa zoberie. Pokiaľ ide o jeho správanie, nerešpektuje otca, stalo sa, že keď ho ráno budí tak má problém so vstávaním, 7:50 mu začína škola a 7:40 ešte sedel na posteli a hral hry. Povedal otcovi, že keď bude u mamy, tak nikto mu nebude u mamy rozkazovať, že to bude iné. So synom sa rozprával, však jeho odpoveď bola, že na túto tému zmeny vo výchove sa s otcom nechce vôbec rozprávať. Syn je s mamou v kontakte, ako často to otec nevie. Nikdy matke v styku so synom nebránil. V minulosti sa stalo, otec odišiel k svojej priateľke a matka bola so synom v jeho domácnosti, alebo v domácnosti jeho mamy. Jeho mama s tým vôbec nemala problém, dokonca umožnila tam prespávať aj matkinmu manželovi. Matka sa stretávala so synom v dňoch, na ktorých sa dohodli písomne. Boli to termíny navrhnuté matkou. Nevyužívala všetky, stalo sa, že odpísala, že nemá čas. Otec zdôraznil, že on syna vychoval, je už starší, sú s nim menšie problémy a tak matka podáva návrh na zmenu vo výchove. Otec nepozná zázemie matky. Pri dome matky bola stará matka so strany otca, ale matka ju nepozvala dnu, neukázali im v akých podmienkach tam syn žije, len boli vonku v altánku. Raz mal záujem ísť aj on, ale matka mu povedala, že si syna môže zobrať a poprechádzať sa, preto nevycestoval.

14. Otec ďalej vo svojej výpovedi uviedol, že pracuje vo vodárenskej spoločnosti, miesto výkonu práce je v Kráľovskom Chlmcí. Jeho čistý príjem je okolo 800 Eur. Žije v rodinnom dome so synom. Platí hypotekárny úver cca 100 Eur, poistenie pre syna 23 Eur, internet, televízia a inkaso cca 200 Eur, telefón 20 Eur, obedy v škole pre syna 32 Eur, pohonné hmoty 100-150 Eur mesačne. Na fajčenie potrebuje 50-80 Eur, fajčí jednu krabičku za dva dni. Na stravu ide teraz viac, dokonca povedal by, že syn zje toho teraz viac než on. Za stravu minie cca 250 Eur na mesiac. Na hygienu niekedy viac, niekedy menej, priemerne 30 Eur. Matka mu pravidelne posielala výživné vo výške 160 Eur, tak sa dohodli. Na lieky

nemajú pravidelné výdaje, dieťa je zdravé, ak je choré, tak minú 20-30 Eur. Pokiaľ ide o ošatenie a obuv pre syna kupuje sa častejšie, keďže rastie. Keď idú na nákup stane sa, že minú aj 200 Eur. Ošatenie mu kupuje aj stará mama. Za lyžiarsky zaplatil 210 Eur. Ďalšie výdavky mal v súvislosti s rekonštrukciou detskej izby, s ktorou začal pred tromi týždňami, kúpil synovi nový nábytok, skriňu asi za 400 Eur, posteľ za 300 Eur, koberec niečo nad 200 Eur, plus vymaľoval. Rozhodol sa pre rekonštrukciu, aby sa syn cítil lepšie v domácnosti, nakoľko sa sťažoval, že má napr. starú skriňu. F. sľúbil, že keď príde z jarných prázdnin, tak detská izba už bude úplne hotová.

15. Syn ho nerešpektuje, musí ho viac krát vyzvať, dokonca zvýšiť hlas. V minulosti to bolo tak, že síce opakovane ho musel o niečo žiadať, ale nemusel zvyšovať hlas.

16. Nesúhlasí s tým, aby dieťa išlo do výchovy matky. Má za to, že je v záujme syna, aby doštudoval, nakoľko má veľmi dobré výsledky. Otec je ochotný pristúpiť k rozšíreniu styku, aj on je z toho frustrovaný. Je si vedomý toho, že aj v jeho správaní sa musí niečo zmeniť. Pokiaľ ide o úpravu styku je ochotný styk rozšíriť. Matka sa sťažuje, že nemôže toľko cestovať kvôli cenám pohonných hmôt, preto je ochotný syna niekedy odniesť k mame.

17. Z výpovede otca zo dňa 9.6.2023 súd zistil, že v prípade zverenia mal. A. B. do osobnej starostlivosti matky, by sa chcel stretávať so synom v takom rozsahu ako bolo umožnené matke, teda počas prázdnin a v čase, keď má dieťa voľno. Počas zimných prázdnin Vianoce jeden rok u otca a Nový rok u matky a druhý rok naopak. Chcel by sa stretávať so synom aj počas predĺžených víkendov, ale nevie kedy presne to je. On má jeden víkend v mesiaci voľno, ale nedá sa presne určiť, ktorý víkend to je. Chcel by sa so synom však stretávať dvakrát do mesiaca. V prípade, že by mal jeden víkendový deň, počas ktorého bude upravený styk pracovať, zoberie si na ten deň dovolenku. Po dieťa by odchádzal o 18.00 hod. nevidí v tom problém, pretože aj matka si dieťa vyzdvihovala o 21.00.hod. Ak by si zobral v piatok voľno, mohol by dieťa vyzdvihnúť o 18:00 hod. V nedeľu by dieťa matke doniesol o 18.00 hod. Počas letných prázdnin by si syna dňa 16.6. vyzdvihol už o 16.00 hod.

18. Právny zástupca otca navrhol upraviť styk tak, že dieťa bude v nepárnom roku od 15.6. do 31.7. u otca a v mesiaci august u matky a v párnom roku naopak. Matka s takouto úpravou letných prázdnin súhlasila.

19. Z potvrdenia o povesti vydaného mestom Kráľovský Chlmec dňa 20.11.2022 súd zistil, že otec vlastní rodinný dom a osobné motorové vozidlo, má dobrú povesť, spolu so svojim synom B. A. sa zdržiava na adrese C. XX, A. D., miesto trvalého pobytu má v obci G. XX.

20. Z potvrdenia úradu práce zo dňa 10.11.2022 súd zistil, že otec je poberateľom prídavku na dieťa.

21. Otec je zamestnancom Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., so sídlom Komenského 50, Košice. Z opisu mzdového listu za rok 2021 súd zistil čistý priemerný mesačný príjem za obdobie od januára do decembra 2021 vo výške 853,42 Eur. Z opisu mzdového listu za rok 2022 súd zistil čistý priemerný mesačný príjem za obdobie od januára do októbra 2022 vo výške 973,48 Eur mesačne. Z lustrácie Sociálnej poisťovne súd zistil, že otec mal priemerný mesačný vymeriavací základ v r. 2022 vo výške 1219,10 € a v období 1-10/2023 vo výške 1268,54€. Z opisov mzdových listov súd zistil, že otec je poberateľom daňového bonusu.

22. Z podania otca a listinných dôkazov (č.l. 172, č.l. 178-197) súd zistil tieto jeho výdavky: inkaso 169,75 Eur za apríl 2023, hypotéka 51,21 Eur, poistenie úveru 10,05 Eur, poistenie a sporenie pre maloletého A. 21,80 Eur, jedlo, drogéria a ostatné výdavky cca 300 Eur, školská jedáleň 32 Eur, oblečenie cca 50 Eur, nafta cca 100 Eur, poistenie auta 160 Eur ročne, štúdium na vysokej škole 670 Eur ročne, zábava cca 100 Eur.

23. Z podania predloženého otcom vystaveného NN Tatry – Sympatia, d.d.s., a.s., súd zistil, že otec má k 31.12.2022 nasporených 6.040,66 Eur.

24. Z výpovede otca zo dňa 12.5.2023 súd zistil, že navštevujem 1. ročník VŠ, je to vedené ako denná forma, výučba je momentálne online jeden alebo dvakrát do týždňa v trvaní 4, 6 až 8 hodín. Počas vyučovania je syn buď pri ňom alebo je u starej mamy. Otec si dá slúchadlá a popri tom pozerá na počítač alebo varí. Je to trojročné bakalárske štúdium a po ďalších dvoch rokoch môže získať magisterský titul. Štúdium nesúvisí priamo s výkonom jeho povolania, avšak je možné, že v prípade, že bude mať vysokoškolský titul, zabezpečí mu to postup aj v práci.

25. Z úradného záznamu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov – Kráľovský Chlmec zo dňa 13.4.2023 súd zistil, že telefonicky kontaktovali otca maloletého dieťaťa I. A. za účelom zistenia skutočností týkajúcich sa maloletého A. B. v rodine otca. Pán A. uviedol, že od posledného pojednávania sa nezmenili jeho výchovné, bytové, či sociálne pomery, so synom nemá výchovné problémy, dieťa má naďalej pravidelnú školskú dochádzku a v učení dosahuje výborné výchovnovzdelávacie výsledky.

Maloletý jarné prázdniny trávil podľa dohody rodičov v domácnosti matky v Maďarsku. Podľa udania otca synovi nikdy nebránil, ani v budúcnosti nebude brániť v styku s matkou. Vzhľadom na obsah sms správ syna s matkou, vybavil z obavy o psychický stav syna A. prostredníctvom Dr. Kalistovej, detskej psychiatricky psychologické vyšetrenie u N. I. v Trebišove, ktorého sa zúčastnil spolu so synom dňa 23.3.2023. Nesúhlasí so zverením syna do osobnej starostlivosti matky. Dieťa otcovi minule uviedlo, že ak sa mu nebude páčiť v Maďarsku, tak sa vráti k otcovi späť na Slovensko.

26. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 22.11.2022 súd zistil, že otec I. A. s mal. synom A. žije v A. D. na O. C. P. XX v trojizbovom rodinnom dome s kuchyňou a príslušenstvom, ktorý je v jeho výlučnom osobnom vlastníctve. Miestnosti rodinného domu sú zariadené moderným nábytkom. V nehnuteľnosti je zavedená elektrická energia a voda. Kúrenie je zabezpečované ústredným kúrením na plyn. Maloletý A. B. má v domácnosti otca zabezpečenú detskú izbu. Otec poplatky spojené s bývaním uhrádza vo výške 130 Eur mesačne. V tejto domácnosti má otec I. A. vytvorené vhodné podmienky pre priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin mal. A. B. A.. Maloletý A. B. je študentom sekundy Osemročného gymnázia s vyučovacím jazykom maďarským v Kráľovskom Chlmcí. V škole dosahuje výborné výchovnovzdelávacie výsledky. Jeho triednou učiteľkou je Mgr. Gabriela Nagy. Maloletý je zdravý. Jeho ošetrojúcou detskou lekárkou je MUDr. Szemánová v Kráľovskom Chlmcí. Maloletý má v dostatočnom množstve zabezpečené oblečenie, hygienické a iné potreby. Otec k veci uviedol, že s návrhom matky dieťaťa nesúhlasí a razantne odmieta obsah jej návrhu. Otec matke dieťaťa nikdy nebránil v styku s mal. A. B. a aj nad rámec jej umožnil styk so synom. Maloletý v škole dosahuje výborné výchovnovzdelávacie výsledky, preto nesúhlasí, aby sa syn presťahoval bývať do Maďarska, lebo má vedomosti o tom, že manžel matky dieťaťa je opravárom áut a údajne matka syna sa vyjadрила v tom zmysle, že syn môže pomôcť jej manželovi pri oprave áut. Otec práve nie kvôli tomu podporuje syna pri učení, aby sa učil nejakému remeslu, ak má na to, aby študoval na vysokej škole.

27. Z úradného záznamu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov zo dňa 17.1.2023 súd zistil, že maloletý B. A. dňa 17.1.2023 kontaktoval Úrad práce, pracovisko Kráľovský Chlmec. V rozhovore uviedol, že ho včera otec verbálne napadol, kričal na neho z dôvodu, že sa dozvedel čo porozprával psychologičke v Kráľovskom Chlmcí. Otec bol veľmi zlý, uviedol, že ak chce byť K. a mamke poskokom, tak okamžite nech vypadne z domu, nech pobalí svoje veci a nech ide k matke a k K., veď on ma rád svoju matku aj K.. Ďalej uviedol, že otec má občas návaly zlosti, keď na neho nadáva, kričí na neho, aj teraz mu vyčítal všetko kvôli obsahu z rozhovoru s pracovníčkou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov. Maloletý uviedol, že s mamkou je v pravidelnom telefonickom kontakte a v kontakte cez sociálne siete, ale už sa bojí s mamkou skontaktovať, pretože sa bojí, že sa ocko o tom dozvie, preto s ňou rozpráva iba potajomky tak, aby otec o tom nemal vedomosti.

28. Z výpovede maloletého zo dňa 25.1.2023 súd zistil, že chodí do druhého ročníka gymnázia, je to siedma trieda. Má rád informatiku, telesnú výchovu, rád hráva futbal a pingpong, ktorý majú v škole. Nechodí na krúžok, nakoľko ho zrušili z dôvodu corona krízy. Býva aj školu navštevuje v Kráľovskom Chlmcí. S mamkou je cez prázdniny, keď to ocko dovolí. U mamky je počas dlhých prázdnin a to 2 týždne, okrem minulého roka, vtedy bol u mamky počas celých letných prázdnin 2 mesiace. Prechádzali sa spolu, boli na kúpaliskách, stále niekde chodili. Spoznal tam aj veľa kamarátov. Keď bol doma u otca učí sa alebo sa hrá na telefóne, prípadne na počítači. Počítač majú s ockom spoločný. Alebo s ockom hrá futbal. Každý víkend je u babky v obci Boľ. Otec je počas víkendov u svojej kamarátky, A. tam chodí nerád. Otec má kamarátku dva alebo tri roky. Nerád tam chodí, pretože kamarátkin syn sa nedobre správa k nemu ako aj k jeho otcovi. Jej syn má 13 rokov. Otec s kamarátkou hovoril asi pred 3 alebo 4 týždňami o tom, že by chceli spolu bývať, ale viac sa k tejto téme už potom nevrátili. Jeho kamarátka k nim nechodí, nechodí k nim rada, nevie prečo. A. je spravidla cez víkendy u babky, len výnimočne idem s otcom ku jeho kamarátke. S otcom počas leta chodia na rybačku, ale nerád tam chodí, pretože keď niečo pokazí otec na neho kričí alebo hovorí, že je nešikovný, prípadne sa vyjadrí „keď nepomôžeš, nestoj mi v ceste“.

29. V bežný deň, ráno vstane a ide do školy. S ockom neraňajkuje, nezvykli, nemajú to vo zvyku. Buď mu prichystá desiatu alebo mu dá peniaze, aby si niečo kúpil. Poobede keď príde zo školy, tak sa hrá a učí sa. Doma varí ocko, varí veľmi dobre, všetko varí dobre. Má rád napr. špagety, ale je toho viacej čo má rád. Keď je cez víkend u starej mamy, tak tá im vždy nabalí jedlo. Učí sa sám alebo s mamkou, prakticky sa s ňou učí všetko okrem matematiky, s tým mu pomôcť nevie. Zriedkavo sa učí s babkou, s ockom sa neučí, poprípade ak tak matematiku, ale nerád sa s ním učil, pretože na neho kričí. Keď sa učí s mamkou tak medzi tým sa rozprávajú, žartujú. Keď niečo urobí zle, tak obaja rodičia mu povedia, aby nad tým popremýšľal, ako to má byť správne s tým, že mamka na neho nekričí a otec zvyšuje hlas. Ale napr. keď sa pred dvoma týždňami učili básničku, tak otec na neho nekričal. Otec kričí preto, lebo sa nejde osprchovať, povie mu to 1x, 2x a už keď to hovorí tretíkrát, tak zvyšuje hlas. Alebo kričí, že A.

nezatvorí dvere na špajzy a vychladne byt. A. by si to predstavoval tak, že keď otec s niečím nesúhlasí a A. sa niečím zaoberá, tak otec by mal počkať a nemá na neho kričať. Otec pracuje tak, že dva dni pracuje a dva dni má voľno. Keď pracuje, tak prichádza večer o 18tej. Keď má voľno tak je doma. Domov chodí A. zhruba o pol druhej, prípadne ak hrá stolný tenis, tak sa trošku zdrží. Doma nerobí nič, alebo sa hrá sám, alebo s ockom. Hrajú v podstate futbal na dennej báze. Keď sa hrá sám na pc alebo na mobile, tak zvykne sa hrať aj 2-3 hodiny. Po večeroch zväčša je otec na pc a hrá futbal v spálni a A. je v obývačke. Rád by trávil s otcom čas aj tak, že by išli niekedy do kina, alebo sa kúpať. Boli s otcom asi mesiac a pol dozadu v Kisvárde. U babky sa cíti A. dobre, hoci nie všetko tam môže robiť. To, že otec cez víkendy chodí za kamarátkou mu neprekáža. S mamkou si stále píše, keď nemá čas alebo nemá chuť odpovedať, tak jej odpíše neskôr, alebo jej potom odpíše večer na dobrú noc. Po telefóne sa rozprávajú cca 5min. Keď sa učia, tak rozhovor trvá dlhšie, nevidia sa navzájom, nemá zapnutú kameru, len výnimočne. Učia sa tak, že jej učivo prefotí a pošle. Nerád komunikuje cez telefón, radšej komunikuje osobne. Tento posledný víkend bol s mamkou a jej manželom od piatku do nedele. Mamkin manžel je pre neho viac než len kamarát. Ak sa potrebuje niekomu zdôveriť, tak je to mamka, niekedy ak ho niečo trápi, tak to povie aj babke. Q. sa nezvykne zdôverovať. Mamka je milá, pomáha mu s množstvom vecí. Mamke poviem o všetkom. Vie si predstaviť, že by býval v Maďarsku. Bol tam 2 mesiace a bolo to tak, ako keby tam už býval. Uvedomuje si, že by to bolo zo začiatku ťažké, ale zvykol by si. B. podala návrh z toho dôvodu, že chce byť s ním a aj on by chcel byť s mamkou.

30. S otcom nejedia pri jednom stole, A. je pri písacom stole kvôli tomu, že keď škaredo jedol, tak ocko na neho kričal. Nemá najlepšieho kamaráta, ale keby mal niekoho uviesť, tak by to bol R..

31. Do Maďarska chcel ísť už dávno, už dávno hovoril mamke, asi pred tromi rokmi, ale mamka bola v Rakúsku. Vtedy kontaktovala právnicku a boli u psychologičky Kalistovej v Strede nad Bodrogom a tá povedala, že neodporúča, aby išiel za mamkou, pretože neovláda nemecký jazyk. Mamka žije už v Maďarsku 2 roky. Prečo sa to neriešilo za obdobie posledných 2 rokov to nevie, ale keď bol u nej teraz počas leta, tak sa o tom bavili a mamka mu povedala, že musí byť trpezlivý, že sa to vyrieši. Ešte počas letných prázdnin sa ho pýtala, či určite chce tam ísť a on jej odpovedal Áno. Ak by žil s mamkou v Maďarsku, chýbala by mu babka. S ockom by sa stretával, keď by mal chuť a keď nebude mať chuť ísť na Slovensko, ocko môže pricestovať k nim.

32. Z výpovede maloletého A. B. zo dňa 12.5.2023 súd zistil, že od januára 2023 nedošlo k žiadnej zmene. Pokiaľ ide o jeho izbu má tam posteľ, nový koberec, novú skriňu, kúpil mu to ocko a tiež mu kúpil kabát. Tieto veci mu kúpil kvôli tomu, aby mal detskú izbu, ktorú predtým nemal. V tejto izbe boli predtým zbytočné veci, staré hračky, posteľ, ocko tam mal veci na rybárčenie. On spal s ockom v jeho izbe, písací stôl mal v obývačke. Víkendy trávi toho času tak, že ide k starej mame. Ide tam, pretože tam chce ísť. Nechce tráviť víkendy s ockom. Od januára 2023 boli spolu v kine, raz na rybačke a v marci na futbale v Kisvárde. V piatok ho ocko vezie k babke a v nedeľu po neho príde, niekedy príde tak, že si dajú ešte spoločný obed. Ocko trávi víkendy u priateľky. Ocko študuje, učí sa zvyčajne vtedy, keď on nie je doma. Ocko pracuje tak, že dva dni pracuje a dva dni má voľno. Keď pracuje prichádza domov po 18:00hod. V poslednej dobe poobedia trávi A. tak, že je vonku, alebo je za počítačom. Na konci záhrady majú priestor na hranie futbalu, hráva ho so susedovým synom, občas príde ocko a zahrá si s nimi, alebo ide s kamarátmi do susednej obce. S mamkou je v kontakte v priemere každý druhý deň, okrem dní, keď je napr. vonku, vtedy prichádza o siedmej – pol ôsmej a občas je taký unavený, že hneď zaspí. S ockom sa baví o futbale, o škole, o rybárčení, s mamkou sa baví o všetkých veciach. Keď je s mamkou, tak trávia čas tak, že sa idú niekde kúpať, alebo idú na výlet. Nevie ako to bude počas letných prázdnin, bol by rád, keby to bolo tak, ako minulé leto, že bol celé prázdniny u mamky. Chcel by začať nový školský rok v Maďarsku, je možnosť, aby tam nastúpil na gymnázium, ktoré je 6 ročné. Je si vedomý toho, že to bude ťažké, ale myslí si, že sa tomu rýchlo prispôsobí. Chce ísť k mamke, pretože sa s ním viac zaoberá, viac sa spolu smejú, chodia spolu na túry, naposledy keď tu bola, tak boli pozrieť kaštieľ, boli spolu aj v Chorvátsku, ale nepamätá si, či to bolo minulé leto, alebo predminulé, vie že vtedy žil ešte K. otec. Mamkin manžel opravuje a montuje autá. Počas zimných prázdnin bol u mamky a chodili na výlety. Pokiaľ ide o trávenie času s ockom, ten ho raz volal na rybačku, ale A. nemal náladu s ním ísť. S mamkou má lepší vzťah ako s ockom. O tejto situácii sa s ockom nebaví, ocko nemá totiž rád, keď sa o tom rozpráva. Keď povie niečo zlé, tak začne kričať. Keď sa raz o tom bavili a povedal som mu, že mamka sa mu viac venuje, začal na neho kričať, že on má veľa povinností a pracuje. Po lyžiarskom zájazde prázdniny trávil u mamky, chodili sa bicyklovať, kúpať, chodili spolu na prechádzky, cítil sa tam dobre, má u mamky už kamarátov. Je si vedomý toho, že keď súd do septembra nerozhodne, bude musieť nastúpiť do školy na Slovensku. Chcel by sa stať policajtom, chce by vyštudovať strednú aj vysokú školu. Keby bol v Maďarsku chýbala by mu stará mama, kamaráti. Chýbal by mu aj ocko. Ak by býval s mamkou,

s ockom by sa chcel stretávať v takých intervaloch, ako sa teraz stretáva s mamkou. Keď sa niekedy s ockom bavil o tom, že chce ísť k mame hovoril mu, že on je presvedčený, že mamka ho ovplyvňuje, nahovára, čo nie je pravda. Otec dobre vie, že mamka sa s ním viac zaoberá. Keď sa potrebuje učiť alebo poradiť, tak si volá s mamkou, s ockom nie, pretože keď niečomu hneď neporozumie, otec nie je trpezlivý a kričí. Ocko je múdrejší než mamka. Obaja rodičia ho pohladia, pobožkajú aj objímu. Keď telefonuje s mamkou, tak sa zvyčajne bavia o práci, telefonujú 3-5 min, ale keď sa učia, tak aj 2 hodiny. Mamka na otca nikdy nenadáva, skôr oco na mamu a jej súrodencov, či manžela. B. mu hovorí, že musí vydržať, keď otec kričí, ale spomína si raz sa mama vyjadrila, že doteraz nebola reč o detskej izbe a zrazu mu otec zariadil detskú izbu. Ale vo všeobecnosti sa nerozprávajú vôbec o otcovi. Mamka chce, aby išiel do Maďarska, pretože sa majú radi. Hovorila mu, že bude lepšie, že nebudú hádky medzi ockom a mamkou, že už tu nebude to napätie a súdy. Nič mu nesľubuje, len to, že sa so ním bude viac zaoberať, nebude to také, ako u ocka, že je sám. Majú s mamkou k sebe blízko. Prvý kto sa vyjadril o odchode do Maďarska bol on, on povedal, že tam chce ísť. Keby súd rozhodol tak, že má zostať tu (na Slovensku), tak to by bolo zlé. Keby bol u mamky a niečo by mu vadilo, prekážalo, rozobral by to s mamkou a snažili by sa to zmeniť.

33. Z výsluchu maloletého zo dňa 23.11.2023 súd zistil, že dva týždne v júny a dva týždne v auguste bol u mamky. S otcom chodili na rybolov. Manžel matky K. si zlomil nohu, takže v júni nič také nerobili, ale vtedy sa dobre cítil s mamkou. V auguste už chodievali. Na prázdninách bolo dobre to, že bol s mamkou aj s ockom. S mamkou sa stretáva počas prázdnin, keď sú pojednávania na súde a niekedy cez víkend si prenajmú byt alebo domček v Sátorajjáúhely v Maďarsku a tam sú spolu. Od septembra 2023 bol s mamkou 4-5 dní cez jesenné prázdniny. V októbri alebo novembri boli v Budapešti. U mamky sa cítil lepšie, pretože tam bol jeho krstný otec a jeho syn, ktorý je asi o rok mladší. V škole je všetko v poriadku. Teraz je v ôsmom ročníku. Chcel by ísť na gymnázium k matke. Sú tam 2 druhy gymnáziá. Rozprávali sa o tom už aj s pánom riaditeľom, že by ho prijali na gymnázium v mesto Salgótarján. Ocko ho však nechce pustiť, trvá na tom, aby dokončil školu na Slovensku. Ak by v Maďarsku ročník opakoval, pomohlo by mu to na prijímačkách. S prípravou na vyučovanie nepotrebuje pomôcť. S mamkou telefonuje, keď otec nie je doma. Ak je doma tak si s mamkou píše, lebo sa bojí, že otec bude nadávať, kričať. Otec hovorí, že mamka chce len peniaze, že chce A. len ako poskoka. Ocko mu zvykol kupovať veci z peňazí čo mamka posielala, ale nadáva, že mamka posielala málo. Mamka na ocka hovorí, že nie je vhodné ako sa správa, že kričí a že je nervovo chorý. Od utorka, keď boli u psychologičky, ho otec už neobjíma, ani nič také, len nadáva a kričí. Ku psychologičke chodia, lebo raz sa vyjadril, že sa zabije, ale to tak nemyslel, lebo bol už nervovo hotový, takže niekedy človek povie také, keď je na tom zle. Vysvetlil pani psychologičke prečo tak napísal, ona tomu aj porozumela, tak nerozumie tomu, prečo si to otec inak vysvetľuje. Chodí tam každý týždeň, alebo každý druhý. Už sa mu tam nechce chodiť. Nemá depresívne stavy, neberie žiadne lieky.

34. Teraz bývajú u babky lebo starý otec je v nemocnici. U babky sa cíti lepšie, lebo babka ho ochráni a stojí pri ňom, keď otec kričí. Niekedy kričí, lebo má zlú náladu, niekedy dobrú. Babka už je staršia, tak rozpráva hlasnejšie, keď s niekým komunikuje. Otec na ňu kričí: " že tichšie", že načo tak nahlas rozpráva. Poslednú dobu otec kričí na A. stále. Posledný týždeň najviac, neustále. Minule, keď kupovali oblečenie, tak začal kričať a predavačka ho ukludňovala. K otcovej priateľke nemá žiaden vzťah. V škole sa zvykli stretnúť, lebo je učiteľka, ale ináč nie. Ona k nim nechodí a A. zas nechodí k nej, pretože nevychádza s jej synom. Víkendy trávi u babky. Teraz, keď sú babky, ocko je s nimi počas týždňa a cez víkendy chodí k priateľke. S ockom chodí občas na rybačku, baví ho to. Cez leto bol s ockom, jeho priateľkou a jej synom v Budapešti. Väčšinou je to tak, že prvý deň si s nimi rozumie a potom už nie. Jej syn je nevychovaný, je o rok starší, škaredo rozpráva s ním, s jeho otcom, ale aj so svojou mamou. K otcovej priateľke nechodí aj preto, že sa u nej nudí.

Jeho túžbou je dostať sa k mame, lebo už dávno to chce.

Ak by mal rodičov prirovnať k zvieratám, otec by bol tiger a mamka kôň, lebo mamka je milá, nespráva sa hrubo, ale možno aj otca, lebo aj on by chcel byť taký milý, ale nevie prejavovať svoje city. Stará sa, ale keby nebol taký hrubý, ale viac milý. Teraz keď sú u babky, tak aj tam je taký a stále sa hádajú. Otec nie je trpezlivý, a to je najväčší problém. Keď povedal otcovi, že mu vadí jeho správanie, otec mu nato povedal, aby sa zmenil on. To, aby sa zmenil mu povedala aj babka, jeho priateľka, krstný otec a iní ľudia. S mamkou volá podľa toho, kedy je otec doma, niekedy doobeda, niekedy poobede. Zvykli každý deň, alebo každý druhý deň, aby vedeli jeden o druhom. Volajú cez messenger, telefonicky.

Pani psychologička mu povedala, že on sa má rozhodnúť kam chce ísť a ona ho v tom podporí.

Aj mamka zvykne na neho zvýšiť hlas, keď mu povie, aby sa pripravil, aby sa šiel umyť a on tak neurobí. Neposlúchne, lebo nemá dobrú náladu alebo preto že je lenivý. Chápe rodičov v tom, prečo na neho kričia.

35. Otec sa vyjadril k výpovedi maloletého na pojednávaní dňa 8.12.2023. Uviedol, že nesúhlasí s tým, že neustále zvyšuje hlas, pretože nehody sú medzi nimi asi 3 dni predtým než sa ide na súd. Synovi chcel povedať, prečo matka od nich odišla, čo sa stalo po rozvoде, Kristóf to však nechce počuť a z toho sú konflikty. Syn poukazuje na to, že otec sa má zmeniť a že to hovorili aj iní, napr. krstný otec, tak s krstným otcom nebol otec v kontakte asi 7 rokov a pokiaľ ide o starú matku, tá na súde vypovedala a nič také neuviedla. Pokiaľ ide o zvyšovanie hlasu, uviedol konkrétnu situáciu: syna zobudí o 6:30hod a 7:40hod ešte leží na posteli, pritom 7:50hod sa mu začína vyučovanie, tak vtedy samozrejme zvýši hlas. Stalo sa to viackrát.

36. Zo správy Gymnázia na C. O. P.XX, J. A. D., zo dňa 23.11.2022 súd zistil, že A. A. B. je žiakom sekunda D triedy, chodí do školy čistý, vhodne a vkusne oblečený, otec sa o dieťa stará, spolupráca s otcom je dobrá, žiak je snaživý, vyniká skoro vo všetkých predmetoch, má dobré študijné výsledky, zaujíma sa o učivo, je ochotný, komunikatívny, o štúdium má záujem, je pokojný, milý, kamarátsky, pokiaľ ide o sociálno-emocionálne správanie, kontakt nadväzuje bez problémov, v kolektíve žiakov je obľúbený, má mnoho priateľov, je počúvajúci, je súťaživý, rád zabáva spolužiakov, voči učiteľom je slušný a zdvorilý.

37. Z lekárskej správy vystavenej MUDr. Kvetou Kalistovou zo dňa 1.6.2023 súd zistil, že mentálny výkon maloletého B. A. je v pásme horného priemeru, jedná sa o zvýšene senzitivnú osobu, t.č. so známami neurotických zmien s anxiózou pri chronickej konfliktnosti rodičov, je zjavné, že na dieťa zle pôsobí konflikt medzi rodičmi. Lekárka odporučila citlivý prístup zo strany všetkých zainteresovaných, aby nedošlo k poškodeniu ďalšieho biopsychosociálneho vývinu dieťaťa. Odporučila nezaťažovať dieťa do sporov medzi rodičmi, nestávať dieťa do pozície rozhodcu. Odporučila, aby obidvaja rodičia pristupovali k výchove dieťaťa jednotne, aby sa dieťa necítilo ohrozené ani pri jednom, ani pri druhom rodičovi, vytvárať ovzdušie citovej pohody, konflikt neriešiť pred dieťaťom. Obaja rodičia v záujme dieťaťa by mali pristupovať citlivo k výchove dieťaťa a dieťa zbaviť starostí o záležitostiach dospelých.

38. Z podania Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov zo dňa 5.12.2023 súd zistil, že MUDr. Kveta Kalistová uviedla, že dieťa nemá vážne problémy, len úzkostné stavy a problémy týkajúce sa puberty.

39. Otec uviedol vo svojej výpovedi, že znalosť slovenského jazyku u maloletého hodnotí ako dobrú. Keď niečo počúvajú zvykne sa syna spýtať či rozumie.

40. Maloletý počas výsluchu na súde nedokázal zložiť holé ani jednoduché rozvinuté vety. Vyjadril sa, že známky zo slovenského jazyka dostávajú na základe projektov, nie praktickej znalosti jazyka.

41. Z výpovede svedkyne F. F., ktorá je starou matkou zo strany otca, zo dňa 13.6.2023 súd zistil, že A. ku nej chodí cez víkendy, ak má program s mamou alebo s otcom, tak vtedy nechodí. Za obdobie posledného polroka väčšinu víkendov trávil A. u nej. Žije s manželom. Poslednú dobu je však A. flegmatický, je pri počítači, nevstane od počítača, iba keď na záchod alebo jedlo. Upozornila nato matku, aby s tým niečo urobila, mama jej na to odpovedala, že každé dieťa sedí pri pc. Takto sa dieťa správa posledný rok. Nevie čomu pripísať takéto správanie. Má s vnukom dobrý vzťah, ale poslednú dobu sa nevie s vnukom tak porozprávať ako niekedy, vzťah sa zhoršil. Keď je vnuk u nej, jeho otec je buď doma alebo sa učí. Syn má priateľku, avšak kedy sa s ňou stretáva to svedkyňa nevie, nepýta sa ho. Vnuka donesie otec a to poobede v piatok a v nedeľu v poobedňajších hodinách si ho vyzdvihne. S vnukom mala dôverný vzťah, ale už takéto vzťahy nie je. A. má bližší vzťah k matke. Keď sa snaží s A. rozprávať na tému zmeny bydliska, vnuk jej hovorí, aby mu dala pokoj. Pred piatimi rokmi, keď matka odchádzala, A. dlho plakal, spával so starou matkou, spomínal, prečo on nemá mamu, že každé dieťa má mamu. Videla, že dieťaťu chýba matka a preto súhlasila s tým, aby sa stretávali v jej domácnosti. Matka chodila raz do mesiaca, prípadne raz za dva týždne. V tom čase matka žila v Rakúsku. Stalo sa, že u nich strávila 2 týždne, niekedy aj 3 týždne. Najdlhšie obdobie keď mama nebola za synom boli možno 2 alebo 3 mesiace. Odkedy je súdny proces mama za dieťaťom k nim už nechodí, iba vtedy keď je tu súdne pojednávanie, vtedy si ho vyzdvihne a následne ho donesie. Svedkyňa má dobrý vzťah s matkou dieťaťa. Svojho syna (otca dieťaťa) hodnotí ako prísneho, a vidno to na známkach dieťaťa, ktoré sa dobre učí, dobre ho vychováva. Vnuk sa sťažuje, že otec sa s ním háda, nepovie jej však prečo, následne keď sa pýta syna tak povie preto, lebo si nechcel umývať zuby, nechcel sa učesať, nechcel sa sprchovať. Maloletý zvykne poprosiť starú matku, či môže byť u nej cez víkend a potom ona zavolá otcovi. Vnuka prakticky vychovala ona. Na mamu sa sťažoval v čase, keď odišla, ale neskôr už nie. Vie o tom, že matka s manželom majú rodinný dom. Myslí si, že sa majú dobre. Nevie, či je dieťa ovplyvňované matkou, môže len potvrdiť to, že sa zmenil. Podľa jej názoru 13 ročné dieťa sa ešte nevie rozhodnúť čo je preňho dobré. Myslí si, že dieťa chce ísť k matke, nakoľko matka s manželom ho hĺbkajú, berú ho kade tade a dieťaťu sa to páči. Ak chce A. niečo dosiahnuť, tak sa vie líškať, ináč je to veľmi dobré dieťa.

Je tvrdohlavý a cieľavedomý. Podľa svedkyne vnuk trávi viac času u nej z dôvodu, že u otca nemôže toľko času tráviť na počítači.

42. Právny zástupca otca na pojednávaní dňa 9.6.2023 uviedol, že A. je dieťa, ktoré situačne klame, zavádza alebo sa tu snaží kľučkovať, nakoľko je ovplyvňované, aj vzhľadom k tomu navrhuje znalecké dokazovanie, ktoré zistí do akej miery je dieťa ovplyvňované jedným alebo druhým rodičom. Či ide o názory dieťaťa, alebo sú to názory rodičov, ktoré sú pretláčané. Aký to bude mať psychický dosah na dieťa.

Dodal, že v Maďarsku je inštitút BSM, manžel matky je nezamestnaný, na polovicu z príjmu matky má nárok manžel. Matka nemá zabezpečené bývanie. Otec má na rozdiel od matky vlastné bývanie. Keď sa matka s manželom poháda, matka nemá kde bývať. Jej príjem sa delí dvoma.

Právny zástupca otca navrhol doplniť dokazovanie o vyhotovenie znaleckého posudku, preukázanie majetkových pomerov matky – vlastníctvo domu v Rumunsku, preukázať vzťah matkinho manžela k dieťaťu, preukázanie úspor matky, príjmu matky potvrdením Sociálnej poisťovne a predložením pracovnej zmluvy matky.

43. Právny zástupca matky na výzvu súdu v zmysle § 182 CSP uviedol, že na základe vykonaného a rozsiahleho dokazovania, ktoré trvá už jeden rok, bol zistený objektívny stav a to taký, že maloletý syn účastníkov konania jednoznačne preferuje matku, ku ktorej má blízky citový vzťah, necíti sa v pohodlí u otca. Poukazuje na problémy, ktoré sa vyskytujú u otca a niekoľko rokov permanentne žiada matku, aby už niečo konečne robila, aby mohol byť s matkou, lebo toto je jeho želaním. Jeho želaním je to, aby bol v tom prostredí, kde sa nachádza matka, ktorá ho citovo uspokojuje, pri ktorej je kľudný a matka je tá osoba z rodičov, ktorá je schopná zabezpečiť kľudné prostredie, kľudný rozvoj a vývoj. Matka poukazuje na to, že trvalo jej niekoľko rokov, kým bola schopná vytvoriť materiálne podmienky na to, aby mala kde vychovávať maloletého, má riadny pracovný pomer, má zodpovedajúci príjem, preto rada brala ďalší záujem maloletého, ktorý už aj predtým trval na tom, nech matka niečo urobí, lebo on chce byť zverený do osobnej starostlivosti matky. V podstate matke začala celé konanie na popud maloletého. V tomto konaní jednoznačne maloletý prejavuje svoj názor, viackrát bol vypočutý, jeho stanovisko je nemenné a má záujem o to, aby bol s matkou. Druhá stránka veci je to, že matka sa tiež doteraz podieľala na výchove a to, aké výsledky dosahuje maloletý a či sa správa dobre v škole a na verejnosti, to nie je možné pripísať ako zásluhy otca, toto je prirodzený stav maloletého, ktorý je úctivý, starostlivý, snaží sa a učí sa. Akokoľvek by mohol otec robiť drezúru, napr. ohľadne toho, aby dosahoval dobré študijné výsledky, keby sa chlapec sám nevenoval tomu štúdiu a tie výsledky dosiahol aj za pomoci matky, ktorá sa s ním pravidelne učila, ale v tomto období, už ako tvrdí aj maloletý, nepotrebuje väčšinou nejakú pomoc, sám je schopný sa postarať o svoje študijné záležitosti. Maloletý jednoznačne hovorí o tom, že sa s otcom nedohodnú, sú medzi nimi rôzne výstupy a evidentne popisuje, že správanie sa otca mu nevyhovuje a pritom poukazuje na to, že opäť otec nie je k nemu trpezlivý, rýchlo vybuchne, kričí, maloletého to bolí, že takto sa správa a na druhej strane u matky nič také nie je. Matka vytvorila všetky podmienky k tomu, aby jej dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti. Má zato, že na základe zisteného skutkového stavu u maloletého, ktorý už pomaly bude mať 14 rokov, nie je možné jeho názor a jeho postoje brať povrchné, že predsa rodičia by mali určiť čo je najlepšie pre dieťa. Čo sa týka aj ustálenej súdnej judikatúry, alebo práv maloletých detí na medzinárodnej úrovni sa dáva do popredia tá skutočnosť, že je potrebné brať do úvahy najlepší záujem maloletého. V tomto prípade najlepším záujmom maloletého je to, aby bolo zadosťučinené jeho niekoľko ročným predstavám o tom, že bude môcť byť s matkou v prostredí, ktoré mu vyhovuje a citovo uspokojuje. Na základe tohto navrhuje, aby súd vyhovel návrhu a maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky, určil primerané výživné podľa zárobkových pomerov otca a aj úpravu o styku, ktorej matka sa nebráni a vie byť nápomocná v celom rozsahu. Zároveň navrhuje, aby súd udelil súhlas za otca matke maloletého, aby podala žiadosť na udelenie povolenia na vystaňovanie sa maloletého do Maďarska, kde býva matka. Trovy konania si neuplatňujú.

44. Právny zástupca otca na výzvy súdu v zmysle § 182 CSP uviedol, že záujmom dieťaťa nie je to, čo dieťa hovorí, alebo čo si želá, nie sú to predstavy dieťaťa. Záujem dieťaťa je definovaný oveľa širšie a daný niekoľkými objektívnymi kritériami, tieto kritériá sú jednak judikované, ale pozerá sa na ne aj zákon. V samotnom Zákone o rodine je vyslovene uvedené, že keď má dôjsť k nejakému presídľovaniu, resp. keď sa má dieťa zveriť do starostlivosti druhého rodiča, tak mal by ísť do výhodnejšieho prostredia a malo by to byť v jeho prospech, teda nový domov, by mal kvantitatívne, kvalitatívne vo všetkých aspektoch zabezpečovať viac pozitívna, mal by byť viacej ako to súčasné ukotvenie dieťaťa. Celú dobu tu je len prezentovaná túžba matky byť so synom, kde si chce domeškať ňou dobrovoľné zameškané, je tu zmanipulovaný syn, ktorý celý čas neprezentoval žiaden iný relevantný rozumný argument. Oproti tomu je tu celá rada argumentov na strane otca a nie len objektívnych, mimo citovej väzby, ktorá je

medzi otcom a synom, ktoré hovoria v prospech toho, že týmto návrhu nie je možné vyhovieť. Dieťa je tu ukotvené, má tu stabilitu, je to jeho prirodzené prostredie. Roky otec potvrdzuje svoju výchovnú spôsobilosť. Matka v rámci prezentovania svojej rodičovskej vyspelosti prezentuje jedine to, že otec je zlý, bohužiaľ ÚPSVaR to stačí. Judikatúra konštantne hovorí, že dieťa má byť zverené tomu z rodičov, ktorý v živote dieťaťa uznáva aj toho druhého rodiča. Matkou prezentované postoje, názory, horko ťažko našla niečo pozitívne na osobu otca. Z jej prezentovaní je absolútne negatívny postoj od začiatku voči otcovi, už len toto samo o sebe dáva negatívny základ pre budúci vývoj dieťaťa a jeho objektívny záujem. Ak by sa otec prezentoval takýmto prístupom ako matka, tak dneska maloletý A. matku nenávidí a mal na to všetok čas sveta, všetky možnosti, ale otec takto nekonal. Na túto skutočnosť prosíme súd nech prihliada. Je smutné, že ÚPSVaR, kolízny opatrovník túto skutočnosť ignoruje. Otec vytvoril matke všetky podmienky na to, aby so synom udržiavala naďalej kontakt, matka túto skutočnosť zneužíva. V rámci tohto konania nie sú zodpovedané dôležité objektívne skutkové okolnosti jednak čo sa týka školy, jednak výchovného prostredia, jednak materiálneho zabezpečenia maloletého, zo 640 Eur, čo je príjem matky sa nedá vyžiť. Zároveň manžel matky nedisponuje žiadnym príjmom, údajne má aj kriminálnu minulosť a najmä vo vzťahu k maloletému je tu celá rada protirečivých tvrdení, kde sám maloletý si protirečí vo svojich vyjadreniach. Najmä sledujúc záujem maloletého si stále myslí, že je náležité, aby sa psychologickým znaleckým dokazovaním zisťovali spôsobilosti jedného rodiča, druhého rodiča, ale aj dieťaťa. Záujem dieťaťa nemôže slúžiť na to, aby sa zaňho skrývalo, za záujem dieťaťa sa treba postaviť a treba ho chrániť. Žiada návrh zamietnuť v celom rozsahu, alebo ho doplniť a vykonať znalecké dokazovanie. S návrhom na udelenie súhlasu nesúhlasí, má za to, že je to osobitný návrh, ktorý nesúvisí s predmetom tohto konania.

45. Kolízny opatrovník navrhol návrhu vyhovieť. Vidno, že sa rodičia rozchádzajú vo svojich výpovediach, nie je možné dokázať kto hovorí pravdu, každé tvrdenia jednej strany popiera druhá strana. Vo výpovedi mal. chlapca bolo jednoznačne prezentované, že chce odísť k matke. Maloletý netvrdí, že sa otec oňho nestará, že by to bolo až také zlé, zdôrazňuje, že chce ísť ku mame. Názor dieťaťa je veľmi dôležitý, pretože v prípade nevyhovenia návrhu to môže ovplyvniť jeho vzťah k tomu ktorému rodičovi. Celé konanie sa začalo na podnet dieťaťa, ktorý prejavil záujem byť v starostlivosti matky. Dostal sa do pubertálneho veku a má potrebu byť s mamou.

46. Podľa kurzového lístka ECB zo dňa 8.12.2023 : 1 EUR= 381,90 HUF

47. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

48. Podľa § 36 ods.1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

49. Podľa § 24 ods.1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

50. Podľa § 24 ods.5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

51. Podľa § 65 ods.1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

52. Podľa § 62 ods.1,2,4,5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

53. Podľa § 75 ods.1 veta prvá Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

54. Podľa § 76 ods.1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

55. Podľa § 25 ods.2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

56. Podľa § 38 ods.1 zákona č. 116/2015 Z.z., Civilného mimosporového poriadku, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

57. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

58. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že maloleté dieťa je toho času v osobnej starostlivosti otca. Striedavá osobná starostlivosť sa nerealizuje už niekoľko rokov. Dňa 29.7.2019 sa rodičia dohodli, že osobnú starostlivosť bude zabezpečovať otec a matka sa zaviazala prispievať na výživu dieťaťa sumou 160 € mesačne. Dôvodom zmeny výkonu rodičovských práv a povinností bola skutočnosť, že matka odišla za prácou do Rakúska. Dohoda nebola predložená súdu na schválenie. Výpoveďami účastníkov ako aj svedkyne bolo preukázané, že matka pravidelne dieťa navštevovala, pričom trávila čas v domácnosti otca, no väčšinou to bola domácnosť starej matky zo strany otca. Matka chodila raz do mesiaca, prípadne raz za dva týždne a strávila so synom 2 týždne, niekedy aj 3 týždne. Najdlhšie obdobie kedy mama nebola za synom boli 2 alebo 3 mesiace. Svedkyňa uviedla, že dieťa veľmi plakalo pri odchodoch matky.

59. Výpoveďou dieťaťa bolo preukázané, že návrh bol podaný na jeho podnet. Už v čase, keď matka pracovala a žila v Rakúsku sa syn dožadoval odchodu k matke, avšak na odporúčanie psychologičky, z dôvodu neznalosti nemeckého jazyka dieťaťom, návrh na súd podaný nebol. Letné prázdniny r.2022 mal. A. B. strávil u matky. Uviedol, že mal pocit, akoby u mamky už býval. Dožadoval sa, aby matka podnikla kroky k tomu, aby mohol u nej bývať. Následne dňa 3.11.2022 matka podala návrh na zmenu rodičovských práv a povinností.

60. Opakovanými výpoveďami dieťaťa s väčšími časovými rozstupmi a to dňa 25.1.2023, dňa 12.5.2023 a 23.11.2023 bolo preukázané, že prioritným rodičom pre dieťa je matka. Matka je osobou, ktorej dieťa bezhranične dôveruje, zveruje sa so všetkým. Ak má nejaký problém, telefonuje matke a zdôverí sa jej. Od nej očakáva pochopenie a radu, ktoré zároveň dostáva. Ak potrebuje poradiť s účivom telefonuje matke, ktorá sa mu venuje. Osobnosť otca pokiaľ ide o jeho správanie sa voči synovi je skutočnosťou, ktorá dieťaťu prekáža, ako sám uviedol, nedá sa na to zvyknúť. Otec kričí, zvyšuje hlas, je netrpezlivý. Na druhej strane dieťa priznáva, že občas dá podnet samo na takéto správanie, keď rodičov nerešpektuje. V takýchto situáciách reagujú obaja rodičia rovnako, pri opakovanom upozorňovaní zvyšujú hlas.

61. V starostlivosti otca neboli šetrením pomerov zistené žiadne závažné nedostatky. Otec zabezpečuje dieťaťu všetky základné životné potreby, dieťa vychováva, o dieťa sa stará. Napriek tomu, že dieťa žije dlhodobo v domácnosti s otcom, preferuje matku, rodiča, s ktorým je len niekoľko týždňov v roku kvôli vzdialenosti, s ktorým je prevažne v telefonickom kontakte. K tomuto stavu svojim konaním prispeli obaja

rodičia. Matka tým, že napriek nemožnosti mať dieťa pri sebe, pri každej príležitosti za dieťaťom prišla keď bolo mladšie a neskôr s dieťaťom bola v každodennom telefonickom kontakte, dieťaťu načúvala, venovala sa mu, radila mu, bola jeho dôverníkom, inými slovami bola „tu“ vždy keď ju potreboval. Otec nevedel prejavíť lásku dieťaťu spôsobom, ktorý dieťa potrebovalo. To, že malo dieťa poupratované, malo dostatok oblečenia, zaplatené poplatky v škole, navarené ako aj to, že otec dbal, aby bol pripravený na vyučovanie, nie je pre dieťa podstatné, mnohé z týchto vecí si dieťa neuvedomuje, berie to ako samozrejmosť. Otec pri starostlivosti a výchove dieťaťa pozabudol na voľný čas dieťaťa. Po príchode zo zamestnania sa dieťaťu nevenoval po celý čas. A víkendy dieťa trávilo prevažne so starou matkou z otcovej strany. Svedkyňa poukázala vo svojej výpovedi, že je to práve ona, ktorá dieťa vychovala. Otec namiesto toho, aby dieťaťu vyplňal voľný čas spoločnými aktivitami, trávil víkendy s priateľkou.

62. Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu, súd rozhodol tak, že zveril maloletého A. B. do osobnej starostlivosti matky. Je v záujme dieťaťa, jeho zdravého psychického vývinu, aby bolo v osobnej starostlivosti toho rodiča, ktorého dlhoročne preferuje, ktorému dôveruje, pri ktorom má pocit pokoja, istoty a bezpečia. Bol preukázaný kladný vzťah k matkinmu manželovi, o ktorom sa dieťa vyjadrilo, že je pre neho viac než kamarát. Tým, že maďarský jazyk je A. materinským jazyk, je tu predpoklad ľahšieho začlenenia sa do novej spoločnosti. Dobré študijné výsledky, cieľavedomosť sú predpokladom k ľahšiemu začleneniu sa do nového školského systému.

63. Tvrdenia právneho zástupcu otca o tom, že matka nemá zabezpečené bývanie, pretože býva v dome, ktorý vlastní jej manžel, súd považuje za zavádzajúce. Je irelevantné, aký právny vzťah má matka k nehnuteľnosti, v ktorej býva. Či je jej vlastníčkou, nájomníčkou, podnájomníčkou a podobne. Naopak bolo preukázané, že matka má zabezpečené bývanie a šetrením pomerov bolo preukázané, že matka má vo svojej domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre osobnú starostlivosť o dieťa. Súčasťou spisového materiálu sú aj fotografie jednotlivých izieb, autenticitu ktorých potvrdil maloletý. Súd pri rozhodovaní vychádza z aktuálneho stavu. Hypotetické situácie, ako bezdomovectvo matky v prípade rozchodu s manželom, sú preto irelevantné.

64. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že návrh bol podaný na podnet dieťaťa, prameniáci v jeho dlhoročnej túžby byť s matkou. Dieťa vo všetkých svojich výpovediach zotrvávalo na svojom postoji odísť k matke do Maďarska, svedkyňa potvrdila, že dieťaťu vždy chýbala matka, po prítomnosti ktorej túžil a preto svedkyňa súhlasila, aby miestom stretnutí bola jej domácnosť. Otec uviedol vo svojej výpovedi, že syn sa dožadoval byť s matkou častejšie. Súd mal dostatok dôkazov na zistenie skutočného stavu veci a preto návrhu otca na doplnenie dokazovania vyhotovením znaleckého posudku nevyhovel.

65. V tejto súvislosti súd zastáva názor, že pokiaľ ide o ovplyvňovanie, manipuláciu ako takú je prirodzené, že každý rodič v situácii rodičovského konfliktu do značnej miery, hoc neúmyselne, dieťa ovplyvňuje v čase, kedy je s ním. Každý z rodičov na dieťa v tomto prípade svojim konaním vplýval, avšak vykonanými dôkazmi bolo vyvrátené priame úmyselné ovplyvňovanie dieťaťa matkou s cieľom získať ho do svojej starostlivosti.

66. Keďže neboli zistené žiadne skutočnosti odôvodňujúce obmedzenie niektorého rodiča v právach zastupovať a spravovať majetok maloletého dieťaťa, súd rozhodol v zmysle § 24 ods. 1 Zákona o rodine tak, že obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

67. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že obaja rodičia sú zamestnaní. Otec pracuje pre Východoslovenskú vodárenskú spoločnosť. V období 1-10/2022 mal čistý priemerný mesačný príjem vo výške 973,48 Eur mesačne. Lustráciou Sociálnej poisťovne súd zistil, že otec mal priemerný mesačný vymeriavací základ v r. 2022 vo výške 1219,10 € a v období 1-10/2023 vo výške 1268,54€. Teda jeho príjem má stúpajúcu tendenciu. Matka je zamestnankyňou MBS CTK Kft., v Karancsalja, v Maďarsku. Jej čistý priemerný mesačný príjem za obdobie 1-7/2023 bol 261.582 HUF (684,95 Eur). Pomery matky súd považoval za dostatočne preukázané, preto návrhu otca na doplnenie dokazovania dožiadaním sociálnej poisťovne v Maďarsku, predkladaním pracovnej zmluvy, či listu vlastníctva preukazujúceho podielové spoluvlastníctvo matky na nehnuteľnosti v Rumunsku, zamietol. Pri určovaní výšky výživného súd v zmysle § 75 ods.1 veta prvá ZoR prihliadal predovšetkým na odôvodnené potreby oprávneného a schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

68. Pod pojmom výživné je potrebné rozumieť výživu vo vlastnom slova zmysle, hmotné potreby ako šatstvo, obuv, náklady na bývanie, potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania, rozvojom záujmov dieťaťa, prípravou na budúce povolanie, kultúrne športové a rekreačné potreby, t.j. všetky

nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v súčasnosti. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, ak nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku napr. zdravotných problémov, finančne náročnej kultúrnej, záujmovej či športovej aktivity, nadštandardného vzdelávania alebo iných okolností. Základné potreby dieťaťa nie je potrebné dokazovať, nakoľko sú súdu známe z jeho praxe.

69. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že suma 160 Eur, ktorú požaduje matka, zodpovedá odôvodneným potrebám dieťaťa a schopnostiam a možnostiam povinného rodiča, v tomto prípade otca. V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti, že výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami. Je povinnosťou rodiča najskôr zabezpečiť základné potreby dieťaťa a až tak svoje. Otec si dokáže so svojho príjmu usporiť dostatok finančných prostriedkov, aby si uhradil štúdium na vysokej škole, platil poistenie či kupoval cigarety.

70. Vzhľadom k tomu, že dieťa bolo do času vyhlásenie rozsudku de facto v osobnej starostlivosti otca, súd určil otcovi vyživovaciu povinnosť počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Návrh v prevyšujúcej časti, tzn. v časti určenia výživného od podania návrhu do vyhlásenia rozsudku zamietol.

71. Rodičia sa na styku komplexne nedohodli, preto súd v zmysle § 25 ods. 2 ZoR upravil styk tak, že otec bude oprávnený stretávať so synom každý druhý páry vikend v kalendárnom roku od piatka od 18.00 hod. do nedele do 19:00 hod. Súd upravil styk raz do mesiaca prihliadajúc na vzdialenosť bydlísk oboch rodičov, vek dieťaťa, výpoveď maloletého a pracovný čas otca. Maloletý uviedol, že sa chce stretávať tak často s otcom ako sa stretával s matkou, konkrétne uviedol prázdniny a vtedy keď bude chcieť, prípadne ho môže prísť otec navštíviť do Maďarska. Vzhľadom na vek dieťaťa, vzťah k otcovi a vzdialenosť súd považuje stretnutia počas jedného víkendu za postačujúce. Pokiaľ ide o pracovný čas otca, ten uviedol, že má len jeden víkend v mesiaci voľný.

72. Letné prázdniny sa v Maďarsku začínajú 16.6. a končia 31.8. Počas letných prázdnin súd upravil styk v zmysle dohody rodičov.

73. Zimné prázdniny súd upravil tak, aby každý z rodičov mohol tráviť s dieťaťom polovicu jeho voľného času. Deň 6.1. nie je v Maďarsku na rozdiel od Slovenska dňom pracovného voľna.

74. Súd určil čas prevzatia dieťaťa o 18.00 hod. vychádzajúc z výpovede otca (dňa 9.6.2023), ktorý uviedol, že ak si zoberie v piatok voľno, môže si dieťa vyzdvihnúť už o 18:00 hod. počas bežného roka. Pokiaľ ide o zimné a letné prázdniny súd určil 9.00 hod, aby syn a otec mohli stráviť už prvý deň styku plnohodnotne. Čas ukončenia styku súd určil tak, aby malo dieťa dostatok času na adaptáciu v domácom prostredí a prípravu na spánok. Miestom prevzatia a odovzdávania dieťaťa bude bydlisko matky. Súd vychádzal pri určovaní miesta z príjmu rodičov, keď bolo preukázané, že otcov príjem je vyšší než matkin. Bolo preukázané, že nedostatočný príjem na strane matky bol dôvodom zriedkavejších osobných stretnutí matky so synom.

75. Matka sa domáhala svojim návrhom udelenia súhlasu na podanie žiadosti o povolenie na vysťahovanie dieťaťa do cudziny. Súd tento jej návrh ako nedôvodný zamietol, nakoľko má zato, že je prirodzené, že pokiaľ má osobnú starostlivosť o dieťa zabezpečovať jeden z rodičov, dieťa bude bývať a navštevovať školu v mieste bydliska tohoto rodiča. Súd teda bydlisko de iure určil rozhodnutím o tom, ktorému z rodičov dieťa zveril, t.j. výrokom I. Preto nebolo potrebné viesť konanie o udelenie súhlasu namiesto otca na vysťahovanie dieťaťa do cudziny resp. zmenu bydliska. Preto súd návrh matky v tejto časti zamietol. Súd zároveň zdôrazňuje, že zverením dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov v sebe nezahrňuje právo príslušného rodiča v budúcnosti jednostranne významne meniť bydlisko dieťaťa. Súd týmto rozhodnutím o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti matky určil zároveň bydlisko dieťaťa pre daný okamžik, pretože je to prirodzené a zabráňuje to množeniu sporov medzi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o tejto časti návrhu vychádzal z rozhodovacej praxe českých súdov, konkrétne rozsudku Okresného súdu vo Frýdku – Místku č.k. 0Nc/9242/2019 zo dňa 26.2.2020, ktorý svoj právny záver oprel o závery 1.rodinnoprávneho sympózia justičnej akadémie ČR, podľa ktorých „ má za to, že dieťa bude zdieľať bydlisko rezidentného rodiča aktuálne v dobe rozhodnutia súdu alebo vzniku dohody rodičov, poprípade bydlisko avizované v priebehu súdneho konania alebo uzavretia dohody s druhým rodičom.“

76. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu v 3 vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok)

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.